

نشریه الکترونیکی سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی

سرخن

کاربران در کتابخانه‌های امروزی

مریم زبردست - سردبیر

امروزه در بحبوحه انفجار اطلاعاتی و دگرگونی فناوری‌های اطلاعاتی هستیم که منجر به ظهور عصر اطلاعات الکترونیکی شده است. پیشرفت‌های سریع در پردازش و ذخیره‌سازی اطلاعات و فناوری‌های ارتباطی، نقش کتابخانه‌ها را در اشاعه خدمات اطلاعاتی برای استفاده‌کنندگان متحول کرده است. در نتیجه کتابخانه‌ها با تنوع نیازهای کاربران و انواع خدمات متناسب با این نیازهای اطلاعاتی مواجه هستند.

لزوم همگامی با فناوری‌های اطلاعاتی کلید حفظ و افزایش تعداد کاربران کتابخانه‌هاست. این، اصلی است که کتابخانه‌های امروز به آن دست یافته‌اند و بر این اساس در حال تغییر خدمات خود و طراحی مجدد آن‌ها می‌باشند. ارائه خدمات در حوزه فضای مجازی، به کارگیری فناوری‌های جدید در ارسال اطلاعات، ارتقاء و حفظ منابع اطلاعاتی، آموزش کتابداران و کاربران، تغییر مواد اطلاعاتی و مدل‌های ارتباطی با کاربران در جهت برآوردن نیازهای متغیر آنان و در نهایت دریافت نظرات کاربران از خدمات دریافتی و به کارگیری شیوه‌های افزایش رضایت کاربران، از جمله این تغییرات است.

کتابخانه‌ها در حال ارائه خدمات اطلاعاتی هستند و بایستی نیازهای اطلاعاتی حال و آینده استفاده‌کنندگان از کتابخانه را برآورده سازند. شناسایی این نیازها و برآوردن آن‌ها از وظایف کتابخانه‌هاست.

کاربران امروزی با توجه به گسترش ارائه اطلاعات در دنیاهای ناشناخته فضای مجازی، جهت دستیابی به اطلاعات مورد نیاز خود با مشکلات زیادی مواجه هستند. عدم شناخت محمل‌های مطمئن و موثق اطلاعات، عدم آشنایی با راه‌های دستیابی به اطلاعات، عدم دسترسی به اطلاعات کامل منابع اطلاعاتی و ... نیاز آنان را به کتابخانه‌ها و متخصصان اطلاعاتی در جهت دسترسی به اطلاعات، روز به روز بیشتر می‌کند.

کتابخانه‌های سنتی هنوز در حال اداره مواد چاپی گران‌قیمت و حجیم خود هستند اما کاربران اطلاعاتی فقط دریافت اطلاعات در قالب چاپی را نمی‌خواهند و دستیابی به مدارک چند رسانه‌ای الکترونیکی به عنوان مکمل اطلاعات چاپی را در نظر دارند. تقاضای استفاده‌کنندگان برای دریافت اطلاعات دیجیتال بر سر میز کار خود در حال افزایش است و این کتابخانه‌ها هستند که باید با این تغییرات همگام شوند تا بتوانند در کنار فراهم نمودن منابع اطلاعاتی، نیازهای اطلاعاتی متنوع کاربران خود را هم برآورده سازند.